

บทความออนไลน์

ยุทธศาสตร์การศึกษาที่ต้อง Quick Wins

กติน สระทองเนียม

เมื่อเกิดการเปลี่ยนรัฐบาลครั้งใดการปฏิรูปการศึกษาจึงถูกหยิบยกขึ้นมาหาทางแก้ไขทุกครั้ง แต่สุดท้ายผลก็ตกอยู่ในวังวนเดิม เพราะแก้ปัญหาไม่ตรงจุด พัฒนาคอนไม่ตรงศักยภาพบริบทของวิถีชีวิตความเป็นไทย

“ประเทศไทยมันคง ประชาชนมันคง อย่างยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง” เป็นเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ตั้งไว้ แต่การบริหารงานเพียง 1 ปี จะให้เห็นผลเป็นรูปธรรมทุกด้านนั้นคงเป็นเรื่องยากเพราะประเทศไทยยังมีสารพัดปัญหาที่ถูกสะสมมานานแถมมีปัจจัยภายนอกเข้ามาให้แก้ไขอีกมาก ซึ่งการที่จะทำให้ประเทศมันคง ประชาชนมันคงอย่างยั่งยืนได้นั้น คือ เศรษฐกิจ และการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือพัฒนา มนุษย์ให้มีสติปัญญาเฉียบแหลม เกิดทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต หากสามารถทำให้คนในชาติมีคุณลักษณะ ดังกล่าวได้แล้วการพัฒนาในด้านอื่นก็คงไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป แต่หากการจัดการศึกษาของชาติที่ผ่านมาผลออกมา ไม่ว่าจะด้านคุณภาพผู้เรียนหรือการบริหารจัดการก็ไปตรงไหนก็เจอปัญหาตรงนั้น

เมื่อเกิดการเปลี่ยนรัฐบาลครั้งใดการปฏิรูปการศึกษาจึงถูกหยิบยกขึ้นมาหาทางแก้ไขทุกครั้ง แต่สุดท้ายผลก็ตกอยู่ในวังวนเดิม เพราะแก้ปัญหาไม่ตรงจุด พัฒนาคนไม่ตรงศักยภาพบริบทของวิถีชีวิตความเป็นไทย นโยบายเริ่มนับหนึ่งใหม่ทุกครั้งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้คุมนโยบาย ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลชุดนี้ จึงหวังที่จะทำให้การพัฒนาการศึกษาเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน โดยยึดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของชาติเป็นหลัก จึงให้แต่ละฝ่ายที่รับผิดชอบได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้มาจากทุกภาคส่วนแล้วหาแนวทางการจัดการศึกษาของชาติที่มีประสิทธิภาพเกิดมากที่สุด ดังนั้นในส่วนของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) จึงได้นำเสนอยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย ซึ่งมีวาระปฏิรูป 3 ด้าน คือ ระบบการจัดการศึกษา ระบบการคลังด้านการศึกษา และ ระบบการเรียนรู้ ไปแล้ว สำหรับอีกคณะหนึ่งที่ได้ดำเนินการเรื่องนี้ควบคู่ไปกับสภาปฏิรูปแห่งชาติ คือ คณะกรรมาธิการการศึกษาและการกีฬา สนช. ก็ได้สังเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยรอบด้านจนทำให้เกิดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยเช่นกัน เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้จึงได้มีการพูดคุยกับ นายตวง อันทะไชย ประธานคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สนช. นารายละเอียดมาแจ้งให้ทราบกัน ซึ่งนายตวง เล่าให้ฟังว่า ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยที่จัดทำขึ้นนี้น่าจะเป็นแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาของชาติที่ถูกทางโดยจะนำไปดำเนินการทั้งระยะเร่งด่วน ระยะกลางและระยะยาว แต่ในที่นี้ก็จะนำเฉพาะยุทธศาสตร์เร่งด่วนที่จะเสนอกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาล เพื่อให้เกิดนโยบาย Quick Wins ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์แรก ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกระดับทั้ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน เพื่อให้การดำเนินการทุกปัจจัยสามารถขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้ทั้งด้านโครงสร้างการบริหารจัดการ การแบ่งประเภทและระดับการศึกษา คุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา การกระจายอำนาจสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล หรือส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูสภาและ สก.สศ. ก็ต้องแก้ไขที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อให้ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรวิชาชีพที่สอดคล้องหลักธรรมาภิบาลมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ หรือกรณี พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชน จะต้องแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของรัฐเกิดผลตามนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาบุคลากรของชาติ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่สอง กระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งการบริหารบุคคล งบประมาณ วิชาการ และงานทั่วไป เพื่อให้โรงเรียนได้บริหารจัดการเอง อาทิ ให้อำนาจคณะกรรมการสถานศึกษาสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้เอง โดยผู้บริหารต้องทำข้อตกลงเป้าหมายในการพัฒนาหากปฏิบัติงานบรรลุผล ก็จะได้รับค่าตอบแทนและวิทยฐานะ ด้านวิชาการสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้ตามบริบท ซึ่งจะทำได้ก่อน ปานกลาง และเด็กเก่งได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพที่แต่ละคนมีอยู่และทำให้การบริหารจัดการมีความยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ซึ่งการกระจายอำนาจให้โรงเรียนนิติบุคคลตามแนวทางนี้จะไม่ทับกับตำแหน่งของครู ผู้บริหารโรงเรียนและยังสามารถเชื่อมโยงกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดได้เช่นเดิม

ยุทธศาสตร์ที่สาม การปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะสำเร็จได้ส่วนแรกเลยจะต้องมีกรมวิชาการหรือหน่วยงานกลางมารับผิดชอบโดยตรงเพื่อให้เกิดระบบวิจัยหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รวมถึง คิดค้น จัดหา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนแต่ละบริบทและแต่ละศักยภาพ เพื่อให้ครูปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนอย่างแท้จริงนอกจากนั้นต้องปรับหลักสูตรให้สอดคล้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพตามเป้าหมายของชาติ จัดทำชุดเครื่องมือวัดประเมินผลที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง การสอนของครูต้องบูรณาการวิชาประวัติศาสตร์หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกระดับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ส่งเสริมให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนสร้างคุณภาพของผู้เรียนให้มีทักษะการวิจัย ปรับระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ รวมถึงพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีคุณภาพเป็นแหล่งสร้างบุคลากรของชาติ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงแข่งขันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองทั้งในระดับอาเซียนและระดับโลกได้ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่สี่ พัฒนาอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ เพื่อให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษามีงานทำซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างงานขึ้นทั้งระดับท้องถิ่นและประเทศ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาทิ จัดอาชีวศึกษาด้วยรูปแบบ Dual System Education ที่ได้ทดลองนำร่องและเห็นผลแล้วตามโครงการ “ร้อยเอ็ดโมเดล” ที่ใช้หลักการให้เลือกอาชีพ แล้วจึงเรียนตามสาขาอาชีพ จบแล้วมีงานทำและมีรายได้ระหว่างเรียน แถมได้วุฒิการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพอีกด้วย ซึ่งยุทธศาสตร์นี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนจึงต้องมีกฎหมายรองรับในด้านต่างๆ เป็นต้น ยุทธศาสตร์เร่งด่วนทั้งหมดนี้เพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติโดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง จึงได้จัดเวทีให้นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และระดับเขตพื้นที่การศึกษาทุกภูมิภาค รวมถึงผู้เกี่ยวข้องในส่วนกลางได้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์ เสริมเติมเต็ม

ที่มา http://www.kruthai.info/view.php?article_id=10749

